

Мелюх Т. М., настаўнік Пагост-Загародскай сярэдняй школы імя славянскіх асветнікаў Кірылы і Мяфодзія Пінскага раёна Брэстскай вобласці

Лік і лічба 1

Матэматыка. I класс

Мэта: плануецца, што ў канцы ўрока вучні будуць пазнаваць лічбу 1 і навучацца яе пісаць.

Задачы:

- пазнаёміць вучняў з лікам і лічбай 1;
- фарміраваць уменне карыстацца паняццямі «адзін» і «многа» для характарыстыкі колькасці мностваў, якія складаюцца з аднаго ці некалькіх элементаў;
- вучыць пісаць лічбу 1;
- садзейнічаць выхаванню пачуцця ўзаемадапамогі.

Абсталяванне: набор геаметрычных фігур; карткі з лічбамі і знакамі дзеянняў; малюнак-узор напісання лічбы 1; наглядны матэрыял.

I. Арганізацыйны этап.

Я ўмею хутка думаць.

Я ўмею разважаць.

На ўроку вельмі добра

Буду ўсё запамінаць [1].

II. Этап актуалізацыі ведаў.

Вуснае лічэнне.

1) Гульня «Увага».

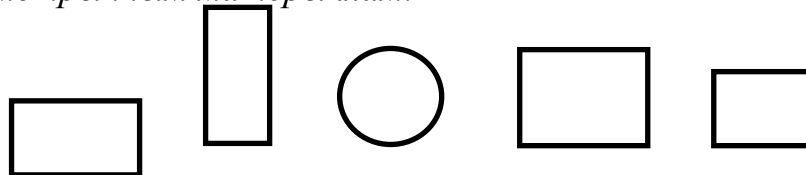

- Колькі матылькоў, грыбочкаў, кветак?
- Чаго менш? Чаго больш?
- Што знаходзіцца справа ад грыбочка, злева ад грыбочка?
- Што знаходзіцца паміж кветкай і матыльком?

Вучні закрываюць вочы, прадметы мяняюцца месцамі. Гульня праводзіцца 3–4 разы.

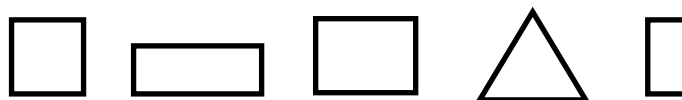
- Што змянілася? (*Размяшчэнне прадметаў.*)
- Колькі прадметаў? (*Тры.*)
- Ці змянілася іх колькасць пасля перастаноўкі? (*Не змянілася.*)
- Чаму? (*Была адна кветка і засталася адна кветка, быў адзін грыбок і застаўся адзін грыбок, быў адзін матылёк і застаўся адзін матылёк.*)

2) *Работа з геаметрычным матэрыялам.*

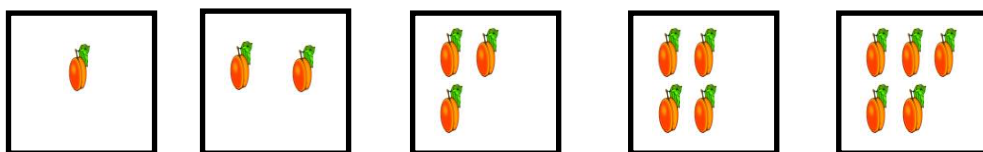
- Назавіце геаметрычныя фігуры.
- Якая фігура лішняя? (*Круг.*)
- Чаму? (*Усе астатнія фігуры прамавугольнікі; у прамавугольнікаў ёсць вуглы, а ў круга іх няма; круг адзін, а прамавугольнікаў многа.*)

вуглы, а ў круга іх няма; круг адзін, а прамавугольнікаў многа.)

- Назавіце геаметрычныя фігуры.
- Якая фігура лішняя? (*Трохвугольнік.*)
- Чаму? (*У трохвугольніка тры вуглы, а ў чатырохвугольніка — чатыры; трохвугольнік адзін, а чатырохвугольнікаў многа.*)

трохвугольнік адзін, а чатырохвугольнікаў многа.)

- Колькі прадметаў намялявана ў першым квадраце? (*Адзін.*)

— Колькі прадметаў намалевана ў другім (трэцім, чацвёртым, пятым) квадраце? (*Больш, чым адзін.*)

— У якім квадраце намалеваны адзін прадмет? (*У першым.*)

— У якіх квадратах намалевана многа прадметаў? (*У другім, трэцім, чацвёртым, пятым.*)

— Зараз я вам буду паказваць квадрат з прадметамі, а вы павінны хорам сказаць «адзін», калі ў гэтым квадраце адзін прадмет, «многа», калі ў гэтым квадраце многа прадметаў.

Настаўнік паказвае некалькі разоў на розныя квадраты, а вучні хорам гавораць «адзін» або «многа».

— Тэма нашага ўрока — «Лік і лічба 1». Сёння на ўроку мы пазнаёмімся з лікам, які абазначае адзін прадмет, і будзем вучыцца пісаць лічбу 1.

III. Засваенне новых ведаў.

С. 20 вучэбнага дапаможніка.

— Колькі прадметаў намалевана на кожным малюнку? (*Адзін.*)

Настаўнік паказвае картку з лічбай 1 і просіць вучняў таксама знайсці такую ж і пакласці яе на парту. Звяртаецца ўвага на друкаваную і прапісную лічбу 1.

Фізкультхвілінка.

Настаўнік чытае верш І. Муравейкі. Дзеці хорам паўтараюць і адначасова паказваюць дзеянні.

Ладачкі-ладкі!

Мы палолі градкі,

Мы палолі самі,

Сваімі рукамі.

Ад стараннай працы

Выраслі на градцы

Вось такія буракі!

Вось такія агуркі!

А капусты качаны —

Вось такой велічыні [2]!

IV. Першасная праверка новых ведаў і спосабаў дзейнасці.

Работа з вучэбным дапаможнікам

1) С. 20, № 1.

— Дзе можа сустракацца лічба 1 у жыцці? (*У календары, на доме і г. д.*)

2) С. 20, № 2.

— Якіх прадметаў многа, які прадмет адзін?

— Пад якімі прадметамі можна напісаць лічбу 1?

— Пакажыце лічбу 1.

Вучні паказваюць картку з лічбай 1.

3) С. 20, № 3.

— Якія геаметрычныя фігуры на малюнку? (*Кругі, прамавугольнікі, квадраты, трохвугольнікі.*)

— Якія фігуры па памеру? (*Вялікія і малыя.*)

— Якім колерам размаляваны гэтыя фігуры? (*Зялёным, чырвоным, жоўтым, сінім.*)

— Колькі жоўтых трохвугольнікаў? (*Адзін.*)

— А зараз вы самі задайце пытанні так, каб на іх можна было адказаць словам *адзін*.

4) С. 21, № 4.

— Колькі машынак было спачатку? (*Тры.*)

— Колькі машынак стала потым? (*Чатыры.*)

— Іх стала менш ці больш? (*Больш.*)

— Чаму машынак стала больш? (*Прыехала яшчэ адна машынка.*)

— Складзіце матэматычнае апавяданне па малюнку. (*Спачатку ехалі тры жоўтыя машынкi, потым прыехала яшчэ адна сіняя машынка і іх разам стала чатыры.*)

Аналагічная праца праводзіцца па другому малюнку.

5) С. 21, № 5.

- Якая агародніна на малюнку? (*Памідор, агурок, цыбуліна.*)
- Колькі прадметаў узялі ў першую групу? (*Два.*)
- Якую агародніну ўзялі ў першую групу? (*Памідор, агурок.*)
- Ці зменіцца колькасць і назва агародніны, калі яе памяняць месцамі, спачатку ўзяць агурок, а потым памідор? (*Не, колькасць і назва агародніны не зменіцца.*)
- Колькі агародніны трэба ўзяць у другую, трэцюю групу? (*Дзве.*)
- У кожную групу можна ўзяць толькі два прадметы, назва агародніны ў групах не павінна паўтарацца.
- Які варыянт агародніны можа быць у другой групе, у трэцяй? (*Памідор і цыбуліна; агурок і цыбуліна.*)

б) С. 21.

- Пра каго можна сказаць «адзін», «многа»?

Фізкультхвілінка для вачэй.

V. Этап прымянення ведаў.

Работа ў рабочым сшытку.

1) С. 11, заданне ад божай кароўкі.

- Колькі снегіроў на малюнку? (*Пяць.*)
- У першым радку намалюйце сініх кругоў на 1 больш, чым снегіроў.
- У другім радку намалюйце зялёных квадратаў на 1 менш, чым снегіроў.
- Колькі сініх кругоў вам трэба было намаляваць? (*Шэсць.*)
- Колькі зялёных квадратаў вам патрэбна было намаляваць? (*Чатыры.*)
- Ацаніце правільнасць сваёй работы на лінеечках поспеху.

2) С. 11, № 1.

Пісьмо лічбы 1.

Спачатку настаўнік сам паказвае і каменціруе пісьмо лічбы 1. Потым некалькі разоў вучні з настаўнікам прапісваюць лічбу 1 у наветры, абводзяць другой стараной ручкі па ўзоры, а затым лічбу 1 пішуць у сшытках.

— Памяняйцеся сшыткамі з суседам па парце і ацаніце акуратнасць яго работы на лінеечках поспеху.

3) С. 11, № 2.

— Як вы думаеце, што патрэбна зрабіць у наступным заданні? *(Злучыць малюнак з выявай аднаго прадмета з лічбай 1.)*

— Якія прадметы вы злучылі з лічбай 1? *(Кабачок, бурак, морквіну і баклажан.)*

— Чаму вы не злучылі з лічбай 1 малюнак з выявай памідораў і агуркоў? *(Іх многа, а не адзін.)*

— Ацаніце правільнасць сваёй работы на лінеечках поспеху.

4) С. 11, № 3.

— На якую лічбу падобны іголки ў вожыка? *(На лічбу 1.)*

Вучні дапаўняюць малюнак вожыка іголкамі — лічбамі 1.

— Як вы думаеце, ці саграваюць яго іголки зімой? *(Зімой вожык спіць у цёплай норцы. Иголки для вожыка, як поўсць для другіх звяроў.)*

Рубрыка «Цікава ведаць!».

- Вожыкі з'явіліся на планеце Зямля вельмі даўно.
- Яны вельмі хутка ўмеюць перамяшчацца.
- Яны кормяцца ўсім, што знаходзяць і могуць больш за ўсіх звяроў абыходзіцца без ежы.

- Вожыкі нараджаюцца вельмі маленькімі і з мяккімі іголкамі.

5) С. 11, № 4.

— Неабходна дамаляваць кубак, якога не хапае, па контуры.

VI. Этап замацавання новых ведаў і спосабаў дзейнасці.

Гульня «Адзін – многа».

Гульня праводзіцца ў парах. На партах ляжаць карткі з рознай колькасцю намаляваных прадметаў.

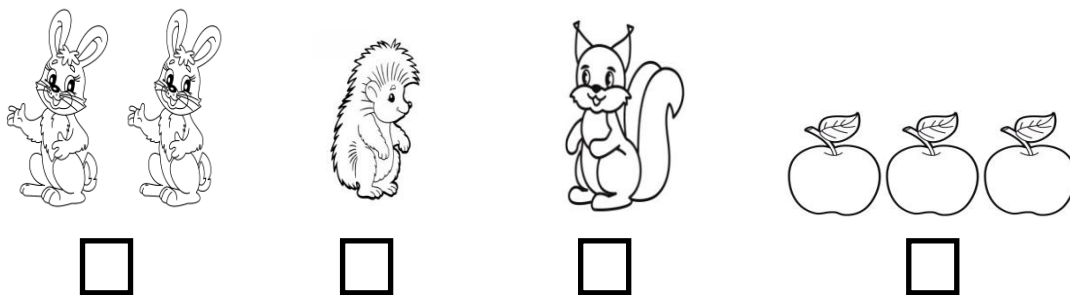
— Вучні, якія сядзяць злева, вазьміце карткі з адным намаляваным прадметам, а вучні, якія сядзяць справа, вазьміце карткі, дзе намалявана многа прадметаў.

— Пакажыце карткі, на якіх намаляваны адзін прадмет.

— Пакажыце карткі, на якіх намалявана многа прадметаў.

— Пад якімі карткамі можна запісаць лічбу 1? (Пад карткамі з адным прадметам.)

— Чаму пад гэтымі карткамі можна запісаць лічбу 1? (Адзін прадмет абазначаецца лічбай 1.)

— Запішыце лічбу 1 пад малюнкамі.

— Ці пад усімі малюнкамі вы запісалі лічбу 1? (Не.)

— Чаму? (Лічба 1 абазначае адзін прадмет.)

VII. Этап падвядзення вынікаў.

На партах карткі з рознымі лічбамі.

— Вазьміце і пакажыце тую лічбу, з якой мы пазнаёміліся на ўроку.

— Як называецца гэтая лічба? (Лічба 1.)

— Колькі прадметаў абазначае лік 1? (Адзін прадмет.)

— Прыведзіце свае прыклады. (*Адзін банан, адна кветка, адно сонейка.*)

VIII. Рэфлексія «Смайлік».

— У кожнага з вас на парце знаходзіцца па два смайліка. Патрэбна выбраць толькі адзін:

смайлік з усмешкай 😊, калі вы задаволены сваёй працай на ўроку;

сумны смайлік ☹️, калі вы не зусім задаволены сваёй працай на ўроку.

Спіс выкарыстаных крыніц

1. Особый педсовет [Электронный ресурс]. — Рэжым доступу: <https://ru.calameo.com/read/0042213919c72161c2e4c>. — Дата доступу: 22.04.2021.
2. Чытанка для дзіцячага садка / уклад. : Вінцук Вячорка, Пётра Садоўскі ; мал. Наталлі Гарбуновой. — Мінск : Медисонт, 2008. — 372 с. : іл.